

Gemeente Ede
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 9022
6710 HK EDE

Onderwerp: Beleidskader integraal toezicht en handhaving Jeugdwet, Wmo, Participatiewet en Wet inburgering 2021 gemeente Ede 2024 - 2027

Datum: 22 april 2024

Geacht College,

Op 22 maart jl. ontving de ASDE uw verzoek om advies uit te brengen over het Beleidskader integraal toezicht en handhaving in het sociaal domein.

We hebben niet de gelegenheid gehad om vooraf te overleggen met de betrokken ambtenaar. Daarom hebben we meer opmerkingen en vragen dan u van ons gewend bent.

Opmerkingen:

- We vinden voorzieningen van goede kwaliteit die toegankelijk zijn voor inwoners van Ede belangrijk. Daarom zijn we het met u eens, dat beschikbare middelen goed besteed moeten worden. Toezicht en handhaving kunnen daar aan bijdragen, maar zijn nooit een doel op zich.
- We waarderen het, dat u in dit beleidskader uitgaat van vertrouwen in de inwoner en in het vertrouwen, dat de inwoner van nature bereid is om de regels na te leven.
- We stellen het ook op prijs, dat u onderscheid maakt tussen 'fout' en 'fraude'.
- Dit beleidskader is een goede stap naar meer integraal werken in het sociaal domein.
- Helaas ontbreekt de 'Doe agenda 2024-2027', wij kunnen daarom hierover ook geen advies geven.

Vragen:

- We hebben geen beeld van de praktische uitwerking van preventieve acties. Hoe ziet dit eruit?
- Het is ons niet duidelijk wat 'proactief toezicht' behelst. Wie bepaalt in welk geval dit plaatsvindt en onder welke voorwaarden? Wie houdt hier toezicht op?
- U geeft aan, dat u gebruik maakt van 'heldere feedback- en klachtenprocedures.' Kunt u deze procedures nader toelichten?
- In 5.3 uitgangspunt 3 schrijft u: 'Signalering vindt zo mogelijk integraal plaats. Hiermee wordt bedoeld dat als een medewerker buiten zijn eigen taakveld signalen opvangt die verband kunnen houden met niet juist gebruik van een voorziening dit signaal de toezichthouder bereikt.' Wij vragen ons af hoe dit zich verhoudt tot de rol van een onafhankelijke

toezichthouder. Of: hoe kan een medewerker handelen buiten zijn eigen taakveld?

- Toezicht op goede Jeugdzorg is belegd bij IGJ. Wat kan de gemeente doen om goede kwaliteit te waarborgen?

Ons advies:

- Zorg voor regelmatig contact met inwoners die gebruik maken van voorzieningen, bij voorkeur 'van aangezicht tot aangezicht' en met een vast contactpersoon van de gemeente.
- Gebruik in de communicatie met de inwoners/cliënten duidelijke en vooral begrijpelijke taal. Houd rekening met inwoners die niet digitaal vaardig of anderstalig zijn.
- Zorg voor een duidelijke 'doe agenda', met acties die u gaat inzetten voor preventie, dienstverlening en controle.
- Zorg voor een heldere, begrijpelijke en beschikbare feedback- en klachtenprocedure.
- Houd altijd ruimte voor de dialoog. Als er een ernstig vermoeden is van fraude, bied dan de inwoner de mogelijkheid aan van 'ambtelijk horen', zodat een niet betrokken ambtenaar zich over de zaak buigt.
- Houd blijvend aandacht voor bekwaamheid van ambtenaren om op basis van de menselijke maat de juiste keuze te maken tussen fout en fraude. Want een sanctionering mag nooit afhankelijk zijn van wie de behandelend ambtenaar is.
- Maak duidelijk in welk geval 'proactief toezicht' aan de orde is, wat de voorwaarden zijn en wie toezicht houdt op dit toezicht.

In afwachting van uw reactie,

met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Ede (ASDE)

Leny Oosterbaan
Voorzitter